

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Candidatus Abbreuiatus Jurisprudentiae Sacrae, Hoc Est,
Juris Canonici, Secundum Gregorii Papae IX. Libros V.
Decretalium Explanati Summa, Seu Compendium**

Pichler, Vitus

Augustae Vindel., 1733

Titulus XXVI. De Maledicis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63462](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63462)

berando Clerico, ipso facto incurrunt excommunicationem reservatam. *can. si quis suadente 29. caus. 17. q. 4. c. 24. cit.*

TITULUS XXVI.

De Malédicis.

SUMMARIUM.

1. *Quis dicatur Malédicus. Quid sit Blasphemia, Detractio, Contumelia.*
2. *Quæ sit poena Blasphemia.*
3. *Quæ Detractionis, & Contumelia.*

I **M**alédicus est, qui malè vel malum dicit seu loquitur contra vel de alio, seu quod maledictum jacit in alterum. Fieri potest vel contra Deum aut Sanctos, & vocatur *blasphemia*: vel contra homines: si contra absentes *detractio*, si contra præsentem vel in faciem, *contumelia*, *calumnia*, vel *convitium* appellatur: per *detractio* nem fama: per *contumelia* m honor proximi læditur: si proximo verbis optetur malum in futurum, dicitur *imprecatio*. Si per maledictum Deo aliquid negetur, quod ipsi convenit uti providentia, omniscientia, justitia &c. vel ipsi aliquid tribuatur, quod ei non convenit, uti operantibus, personarum acceptio &c. vel tribuatur creaturæ, quod Deo soli debetur, uti omnipotentia futurorum & cordis secretorum scientia &c. *blasphemia hæreticalis*: si quis Deo optet malum convitiatur Christum, abominetur Sacramentum Christi

Christi sanguinem, vulnera, Sacramenta &c. Si hæc per despectionem aut contemptum indecenter nominet, vocatur *blasphemia simplex*. Adverto tamen, quòd, si quis Sacramenta, sanguinem Christi &c. indecenter & temerè nominet absque contemptu, vel sine animo in Deum aut Christum exasperato, sed ex mala consuetudine, ex ira contra hominem vel jumentum, DEUM, Sacramenta &c. pronuntiet, propriè blasphemia non sit, sed tantùm indigna usurpatio Divini Nominis, & seclusò scandalò, aut conscientia erroneà, peccatum veniale non excedat, sicut temerè & sine reverentia pronuntiare nomen *Jesu*.

Dico I. Blasphemia, velut crimen læsæ Majestatis Divinæ, est gravissimum peccatum sacrilegii, ut per se patet. Et ideo in Veteri Testamento ejus pœna erat lapidatio. *Levit. 24.* Hodie de Jure Canonico pœna est arbitraria, vel regulatur secundùm particularia statuta aut consuetudines locorum; quamvis olim in Clericum depositio, et in Laicum excommunicatio reperiatur statuta *can. 10. caus. 22. q. 1.* & postea præter pœnitentiam publicam multa pecuniaria *c. 2. h. t.* De Jure Civili *Nov. 77. c. 1. §. 2.* decretum est ultimum supplicium, quod Carolus V. si blasphemia immediatè contra Deum fieret, innovavit, sed sub disjunctione vel mortem, vel amputationem membrorum, scilicet labiorum aut linguæ, statuendo: blasphemantes autem B. V. vel Sanctos, si moniti non resipiscant, vel in corpore, v. g. flagitatione, linguæ amputatione &c. vel in fortunis, pro qualitate maledicti & personæ, puniri jussit. *Constit. Pœn. art. 160. Recess. Imper. IV. de anno*

1548. art. 1. §. 2. & art. 3. Sed in multis locis hodie arbitrariam esse blasphemiae pœnam in foro Civili, vel juxta loci consuetudinem aut statuta mensurari, notant Criminalistæ cum Jul. Claro. In Bavaria exstat statutum in *der Policey-Ordnung* l. 5. tit. 7. art. 1.

3 Dico 2. Detractio & Contumelia sunt ex genere suo peccata mortalia, & detractor famam, contumeliator verò honorem notabiliter læsum, tenetur in conscientia restituere, ut habet communis Theologorum. In ordine ad quam restitutionem & satisfactionem obtinendam competit læso *actio injuriarum*, vel *ad palinodiam*: quia hæc delicta sunt injuriæ verbales. Imò, licet læsus non agat de injuria, malédicus tamen puniri potest. Sed qua pœnâ? R. arbitriâ, quia in Jure nulla est determinata. *l. un. C. si quis Imper. maledic. 1. h. t.* non obstante, quòd læsus sit Princeps, Imperator, vel Papa. Deberet tamen pœna infligi ab alio Judice, quàm qui læsus est: ne quis judicet in causa propria.

Objic. 1. In *l. un. cit.* dicitur, maledictum, etiam erga Imperatorem, *si processerit ab injuria, esse mittendum*: ergo nulli subjacet pœnæ. 2. In *d. 1.* jubetur maledicens Pontifici ita puniri, *ut per alios terrorem incutiat*: sed hoc videtur inconveniens, cum Imperator remitti injuriam sibi allatam Papa verò, qui tamen magis tenetur imitari consuetudinem Christi, severè castigari velit. 3. J. p. d. *in l. 5. ff. de pœnis*, ergo pœna non ab alio Judice infligenda est. R. ad 1. Imperator in verbis subsequentibus jussit maledictum

dicti tenorem ad suam scientiam referri ad dispi-
ciendum, an puniri vel non puniri debeat: ergo
non absolutè remissit pœnam. Deinde licèt gene-
rosi animi, Principe digni, sit remittere injurias,
cônvenit tamen subinde pœnam exposcere ad ma-
ledicentiam hominum compescendam; &, quan-
do maledicta seditionem vel rebellionem concita-
te possent, & sic ad crimen læsæ Majestatis perti-
nent, etiam oportet graves pœnas sumere. Ad 2.
Pontifex non loquitur de eo, qui sibi suæque per-
sonæ maledicit, sed Sedi Romanæ ac Apostolicæ,
vel quæ Pontifici, ait enim: *verba quædam in de-
pressionem officii & beneficii nostri protulit*: quod
omnino plectendum est, *ne de cætero contra Ro-
manam Ecclesiam in talia verba prorumpant*, uti
Papa subjungit. Et hinc *c. 1. cit.* non adversatur *l.
un. cit.* Ad 3. Licèt Judex litigantem, à quo inju-
riâ afficitur in Judicio, possit in continenti punire
ob hoc delictum notorium ad tuendam aûthorita-
tem suam, qua pollere debet in Judicio; convenien-
tius tamè extra hunc casum pœna ab alio irrogatur.

TITULUS XXVII.

*De Clerico excommunicato, deposi-
to, vel interdicto ministrante.*

SUMMARIUM.

1. 2. Clericus in censura exercens Ordinem quas
pœnas incurrat.

Hic agitur de gravi peccato, quo Clericus
se obstringit, si aliquâ censurâ, *excom-
municationis, suspensionis* (hæc enim ve-
nit